

szegedi ünnepi hetek

Csiksomlyói passió. A misztériumjáték előadása a Dóm téren, este fél 9-kor.
A 26. Szegedi Nyári Tár-
lat a Horváth Mihály ut-
cai képtárban, szeptember
18-ig.

Szervátiusz Tibor szob-
rászművész kiállítása a
Bartók Béla Művelődési
Központban, augusztus 28-
ig.

Kovács Éva kerámiai a
Képcsarnok Gulácsy Lajos
Termében.

Németh Ernő fotókiállí-
tása a Sajtóház művész-
klubjában, augusztus 20-
ig.

A magyar cserkészeti tör-
ténete. Kiállítás a Fekete-
házban (Somogyi u. 13.).

Állandó kiállítások: Mó-
ra Ferenc Múzeum (Roose-
velt tér 1/3.): Csongrád
megyei parasztbútorok és

népviselőket; Lucs-kép-
gyűjtemény; Móra-émlék-
szoba; Kass Galéria (Vár
u. 7.): Kass János grafi-
kái; Vármúzeum (Móra
park): Szeged múltja, je-
lene és jövője; Fekete-ház:
Vihart aratva — Csongrád
megye munkásságának éle-
te és harcai 1867—1945;
Buday György élete és
munkássága.

Varga Máttyás színház-
történeti gyűjteménye (Bé-
csi krt. 11.).

Ifj. Lele József néprajzi
gyűjteménye, Tápé, Vártó
utca 4., naponta délután 2-
től este 7-ig.

Líra, logika

Götz Béla
színpadai

(Götz Béla — azt hiszem
— nem az az ember, aki sze-
reti hangzatos mondatokba
foglalni művészetét; akinek
előre elkészített, akármikor
előkapható szövegei lenné-
nek — firkászok számára,
tömegfogyasztásra. Viszont
alighanem olyan ember, aki-
nek látomásai vannak; képe-
ket lát, és addig nem nyug-
szik, amíg mindannyian nem
láthatjuk ezeket. Minden bi-
zonnyal konok kitartás is
szükségeltetik az ilyesfajta
ténykedéshez, meg okos
kompromisszumokra való
készség. A színpadképeiből
a József Attila-féle erény süt:
„a líra: logika”).

vánt, emlékszem, Szörényi
Leventének egy zongorakisé-
retes munkaszalagját hall-
gattam, némelyik zenéhez
még nem volt meg a szö-
veg... A Fehér Anna is —
népballada-változatokat ol-
vasgattam a tervezés közben;
és persze a passió: szimultán
készült a színpadképpel ma-
ga a darab. Akár a Macskák
is ide sorolható, mert a pro-
ducer egyedül nekünk en-
gedte meg, hogy ne a londoni
előadást másoljuk. Talán
meg is bánta, hiszen 400-nál
tartunk, ennyi előadás után
már szép pénzt jelentene, ha
a védett színpadképük után
fizetnünk kellene. Az viszont
tény, hogy Webbernek na-
gyon tetszett a Madách Szín-
ház változata.

— És nem kellene Magyar-
országon is védeni a színpad-
képeket?

— Talán. Nekem már
mondták, hogy Kanadában
látták az egyik tervemet,
amin igen elcsodálkoztam,
mert eddig nem volt mód-
om ott dolgozni...

— Mi a fontosabb: a kép
vagy a funkció? Azért kér-
dem, mert tudni szeretném a
titkát: „szépek” is a színpa-
dai, nagyon dekoratívak, esz-
tétikusak, és együtt a „mű-
ködőképek”. A képei ön-
magukban is beszédesek,
együttal szolgálják a darabot.

— Minden fontos. A leg-
fontosabb, hogy a színpad
egyszerre legyen szép és
hasznos.

(A János vitéz tavalyi fel-
újításakor az Operában olyan
színpadot csinált, ahol min-
den — a falu házai, dombjai,
a francia királyi palota —
mintha népi szöttekből len-
ne. S nem volt elég, hogy 10
centis átmérőjű hurkákból —
mintegy a szövet felnagyított
szálaiból — kellett összerak-
ni fákat, dombokat, házakat,
a perspektíva érdekében a
színpad hátulja felé haladva
— keskenyedtek a szálak...
Lehetett harc a kivitelezők-
kel! Vagy: két éve Gyulán, a
távon láthattuk — Kerényi
rendezésében — Don Quijote
új színelmoharcainak be-
szédes jelképét: egyszerű vi-
torlákat, amelyek mégis any-
nyi mindent elmondtak szent
és kevésbé szent célokról, s
az utánuk való folytonos ro-
hanásról... Ilyes dolgokat
mutogat nekünk a diszletter-
vező, Götz Béla.)

Sulyok Erzsébet

„Algyő és Tápé is énekeljen!”

Így szólt a próbák elején Kerényi Imre; együttesek tagjai, igen aktívan, jó kedvvel és fegyelmetten vettek részt abban a fo-
lyamatban, amit színházi alkotásnak neve-
zünk. Megköszönjük nekik.

A szerda esti szélvihar miatt későt a
passió főpróbájának kezdési ideje, viszont
elérkezett a — menedékül is szolgáló —
színpad alatti folyosókon az össznépi vi-
galom ideje. Az „ördög zenészei” húzták,
a Szeged együttes tagjai dalolták... Míg
főnt tomboltak az elemek.

Luciper Szentmiklósról

Művész úr, tudja, hogy
nagyon jó? — tettem föl jól
kifundált indító kérdésemet
Ferenczy Csongornak a fő-
próba előtt.

— Tudom is, érzem is —
mondta a Lucipert alakító
színész teljes tárgyilagossá-
gal, azaz olyanféle hangsúly-
lyal, mintha nem önmaga
valóban kitűnő alakításáról
szólna. Persze oka van az
álszerénységet és a szerény-
telenséget egyként nélkülöző
megnyilvánulásnak:

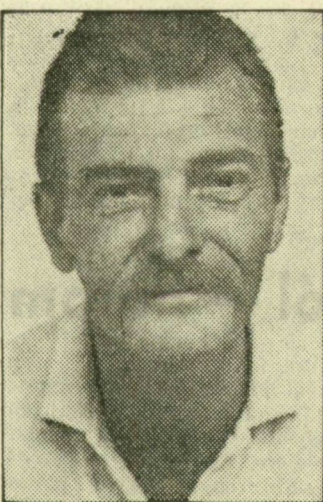
— Egyike vagyok azok-
nak, akik a Csiksomlyói
passió nyolcszázötven tün-
döklését szereplőként élte át.
Egyetlen előadásról sem hiá-
nyoztam, így alighanem ter-
mészetesnek vehető, hogy jól
oldom meg a feladatomat.
Ugyanakkor ezt a nyolc esz-
tendő még a legsikeresebb
előadással sem tudnám el-
képzelni egyetlen színpadon.
Kellenek az új helyzetek,
új színpadok, az új statisztá-
k, és a nézők, valamint a
kritikusok visszajelzése.

— Ennyi év után lehet
még élvezni a munkát?

— Nagyon. Megérezzük
egymáson, ha a többség sze-
retettel végzi a munkát, s
így egy nyolcórás próba
utolsó perceiben is élvezet-
tel dolgozunk. És csak az-
után eshet össze az em-
ber...

— Az első év diadalmenet
volt. És azután?

— A Csiksomlyói passió-
val fogadtattuk el magunkat
a szakmával, innentől szá-
míthatja magát profi társu-
latnak a Várszínház. Akkor
láttunk először telt házat, s
azóta is mindig, mindenütt
dugig vannak a nézőterek.
Szerencsére azt az elvet
valljuk, hogyha ki is kerül
a pénztárrakra, hogy „minden
jegy elkel”, akkor is been-
gedjük a jegy nélkül mara-
dokat, s így azzal a jó ér-
zéssel játszhatunk, hogy
még a színpad szélén is ke-
rülgetni kell az embereket.
Hasonló élményeket gyűjt-
hattunk külföldön is. Szófia-
ban például a nemzeti szín-
házak fesztiválján egy no-
színház, és mi játszottunk

fordítógép nélkül, s fergete-
ges sikert arattunk.

— Gondolom, másként is
kellett játszani.

— Így van, hisz tudtuk
jól, hogy a szöveget nem
érthetik, ezért szélesebbek,
kifejezőbbek lettek a moz-
dulataink. Ezáltal közelebb
is kerültünk ahhoz a bum-
fordi, naiv színjátszáshoz,
amilyenek a népi színját-
sást ma gondoljuk.

— Változatlan a sikere a
passiónak?

— Olyannyira, hogy a
meghívások egytizedének tu-
dunk csak eleget tenni. Jár-
tunk Lengyelországban, az
NSZK-ban, Franciaország-
ban, és Olaszországban. Ró-
mában a szentév egyik ese-
ményeként a Krisztus törté-
netét valamilyen módon ábrá-
zó színpadi műveket föl-
vonultató fesztiválon vet-
tünk részt. Rólunk áradozott
mindenki. Olyasféle érzésem
volt, mint egy olimpiai baj-
noknak lehet, amikor fel-
húzzák tiszteletére a ma-
gyar zászlót. A csúcsgor-
lomban az olasz teherautó-
sofőr ránk dudál és moso-
lyogva bravózik — ilyen ha-
tások nyomán érezzük azt,
hogy lassan már család va-
gyunk, nem is színtársulat.

— Mégis a kritika nem
áll oly egyöntetűen a pro-
dukció mögé, mint valami

nagy, selymes és büszke lo-
bogó alá.

— Azokkal értek egyet,
akik azt mondják, hogy a
három nagy magyar dráma
— a Bánk bán, Az ember
tragédiája, a Csongor és
Tünde — mellé egy negye-
dik mű sorakozott fel. Hülye
közhely, hogy a saját hazá-
jában senki sem lehet pró-
féta, de sajnos igaz. A szak-
ma nem lelkesedik értünk
annyira, mint a külföld és a
magyar néző. Hazánkban a
kozmopolitizmus sokkal ha-
marabb érhet el elismerést,
mint a valódi nemzeti telje-
sítmény.

— Ferenczy Csongor nyolc
éve él Magyarországon.
Gondol-e szülőföldjére, ami-
kor a passióban játszik?

— Ott és akkor nem, hisz
az előadásra figyelek. De a
gyermekkori élmények sok-
szor visszatérnek. Gyergyó-
szentmiklóson születtem, öt-
venhat kilométerre Csiksom-
lyótól. Mindig nagy élmény
volt, amikor az országútra
kimentünk, s vártuk haza a
somlyói búcsúsokat. Ebben a
produkcióban rajtam kívül
Botár Endre és Mihály Pál
erdélyi. Úgy érzem, sokat
tudunk segíteni a próbákon.

— Például miben?

— Abban, hogy senki se
beszéljen tájszólásban, vi-
szont mindenki egy bájos,
általunk kialakított beszéd-
módban szólaljon meg. A
Várszínház rossz akusztikája
miatt találtuk ki, hogy be-
tűjtéssel és a szövegeknek
a francia dalokhoz hasonla-
tos hangsúlyos megerősítésé-
vel beszélünk.

— Ennyi év és előadás
után lehet még izgatottan
készülni egy bemutatásra?

— Lehet, mégpedig azért,
mert hatezer néző előtt lé-
pünk föl. Nagy ötletnek tar-
tom, hogy falusi nének és
bácsik jönnek közénk, aki-
ket Kerényi Imre kitűnően
mozgat. Valóságos búcsújá-
rás zajlik a színpadon. Ha
valami, akkor ez, ilyen for-
mában és körítéssel erre a
térre való.

Deusztos Imre